

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.	Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 50 kr.	Hirdetések díjai: a háromhasábos petitser első hirdetésnél 4 kr., többszöri- nél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr
A szerkesztő lakása: „Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.	Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérjük az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.	Kiadóhivatal: Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskerekben, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Budapest, február 26-án.

A delegációk nem sokára, újból összeülnek, mi önként ráutal a külügyi helyzet nehézségeire s azon súlyos nagy feladatra, mely monarchiákra vár. Deczemberben, a delegatusok együttlétekor még más volt a külügyi helyzet. Volt török hadsereg, a dunai várak török kézben voltak. Ma pedig, nincs török hadsereg, a dunai várak muszka kézben, az oroszok néhány órányira Konstantinápolytól, felforgatni, átalakítani szándékozva a balkán félszigeti viszonyokat. Hogy a külügyi helyzet mennyire sötét, mutatja ama tény is, hogy kormányaink is nyíltan kijelentették parlamenteknek, miszerint az előzetes békeponozatok némelyike kiegyeztethetlen monarchiánk érdekeivel.

Rohamos léptekkel közeledik monarchiánkra nézve a perc, melyben döntenie kell létérdekeinek nagy kérdése felett, s ily viszonyok közt teljes, consolidált belállapotokra és erőre volna szüksége — s fájdalom, a kiegyezés befejezésétől még messzire vagyunk. Eddig még csak szaporodtak, a helyett, hogy csökkentek volna a diferenciák köztük és Ausztria közt, a részletes tárgyalásnál újra és újra megújul az általános vita, és átcsap a személyeskedés terére úgy annyira, hogy talán a megengedett kereten is néha túl megy.

Alig esett át a ház, a fogyasztási vámsorompók, névszerinti szavazással, újból névszerint szavazott az öt évi felmondási clausula elfogadása ellen, mi szintén heves vitára adott alkalmat és több jeles szónokot és tekintélyt provokált a felszólalásra, mind a kormánypart, mind az ellenzék részéről. E vita érdekét nagyban növelte Szlávy nyilatkozata kiről az ellenzék, eddigi hallgatásából itélve, azt hitte, hogy Szlávy a jelen kiegyezést nem tartja méltónak arra, hogy mellette nyilvános beszédben érveljen.

Szlávy nagy jelentőségű beszédében mely higgadsággal védte a kiegyezést, súlyos érvekkel és az igaz hazafiság meggyőző hangján ellenezte az öt évi felmondási clausula elfogadását, mely csak izgalmas provizoriumot teremtené. Nem hiszi, hogy 4—5 év múlva a viszonyok annyira kedvezőbbé válnak ránk nézve, hogy a jelenleginél, mely jobb az 1867. kiegyezésnél — sokkal jobb szerződést tudjunk kivívni. Kik a kiegyezést egészben véve az országra nézve károsnak tartják s szavazatukat arra adják, hogy

a kiegyezés elvetessék, helyébe kényeszerűségekből alkottassék egy provizorium ez Szlávy szerint, még érthető eljárás, de azoktól, kik ezen kiegyezést relative kielégítőnek tartják, kik hiszik, hogy a kiegyezés elvetése, egy provizorium létesítése és az evel járó izgalom lehetőleg sokkal nagyobb kárral járna, mint a mily nagyok azon előnyök, melyek egy ezután kötendő szerződésben elérhetnének, azoktól nem igen érthető, hogy kívánják az öt évi felmondási clausulának a törvényjavaslatba való iktatását? Mihelyt elfogadtatnék a provizorium, a pártok azonnal a kiegyezés körül fogynának sorakozni, s elkezdődne a nagy harc. Igaz érveléssel mondja Szlávy, e bekövetkező 5 évi harczra nézve, hogy előtünk áll már azon sajnos tapasztalás, hogy az elmúlt tíz év 8 esztendején át, a meddő pártharcz miatt mind az, a mi anyagi haladásunkra, a mi az adminisztrációnak, a törvénykezésnek és minden egyébnek javítására lett volna szükséges, egészen háttérbe szorított. Nem az ily harcot kell nekünk megújítani, hanem a közeli 10 évet az említett bajok javítására kell fordítani.

A ház nagy többségének tetszése közt mutatta ki Szlávy, Kerkápoly aggodalmával szemben, hogy a külföld igenis azon esetben sokkal inkább alkalmazhat irányunkban retortioikat, ha elfogadjuk az öt évi felmondást. Mert maga azon tény, hogy öt évi felmondással kötjük a szerződéseket, bennünket hátrányba helyez a külfölddel a kérdés, hogy a külföld azon körülményt, hogy mi öt évi felmondással szerződünk Ausztriával, nem fogja e felhasználni követeléseinek felszámolására?

Figyelmeztette végül Szlávy, Kerkápolyt, azon igen fontos tényre is, hogy hitelműveleteinkhez, belrendezésünkhez consolidatió kell és papiraik cursusának 1—2 százalékkal, a bizonytalanság vagy izgatás miatti esése vagy hitelműveleteink e miatti rosszabbulása feléri egy új szerződés minden várható előnyét.

Szlávynek e higgadt, praktikus államférfi szempontjából tartott beszéde, igen jó benyomást tett a ház mérsékelt elemére, s igen örülünk, hogy ő is nyilvános felszólalásával megismertette a kiegyezés felőli nézetével. Beszédek igen hatásos része volt az is, midőn kérte a kiegyezés ellenzőit, hogy óvakodjanak oly hyperbólák terjesztésétől, melyek elakarnák hitetni a nemzettel hogy e kiegyezés lehetetlenné fog lenni

minden anyagi gyarapodást s csak szegénységet hoz az országra. Ez veszélyes tan oly nemzetre nézve, mint a magyar, ki ugys hajlandó minden bajért mást tenni felelőssé maga helyett. Már pedig e nemzetnek még sok munkára, takarékos kiadásra, tanulásra lesz szüksége, ha meg akar élni!

N.-Becskerek, február 28-án.

Ő Felsége elnökle alatt vasárnap Bécsben tartott konferenciában résztvettek az osztrák, a magyar és a közös miniszterek. Elhatározták felhatalmazni gyóf Andrásyt, hogy a delegációk elé hitelteljesítést terjesztjen még meg nem határozott, valószínűleg 60 millió forintnyi összegben, pontosan körül nem irt katonai kiadásokra. Élénkben hangsúlyozták e mellett, hogy a hitel nem veendő tényleg igénybe, inkább diplomai mozgósításról lévén szó. — Hoffmann báró a conferentia végén a felhatalmazást úgy irta körül, hogy Andrassy gróf az uralkodó és képviselő testületek bizalmával felruházva emegy a conferentiára képviselni azon álláspontot, hogy vannak bizonyos pontok, a hol Ausztria-Magyarország megkezdése a harcot, aránylag kedvezőbb körülmények közt, mintha ez ráerőszakoltatnék. Andrassy gróf kijelentette, hogy ha neki megadják a hitelt, ő formaszertien kezességet ad a békepolitikáról, csak a képviselőtestületek bizalmának fedezésére van szüksége, hogy teljes bizottsággal lépjen fel. A conferentián főleg Bulgária forog kérdésben. Ausztria-Magyarország ellenzini kell azt, hogy az oroszok Bulgáriát állandóan megszállják; ez egyike azon pontoknak, a melyeket Ausztria-Magyarország meg nem tűrhet. Közömbösebb volna Bessarábia átengedése és a Dardanellák kérdése. Olaszország semlegességéről jelenleg bizonyosok vagyunk, Németország, ha nem is tényleg segítve, jóakaró semlegességet fog követni. Végül élénkben hangsúlyozta, hogy a hitelt semmiképp sem fogja kiaknázni, a valódi mozgósításra úgy sem lenne az elég. Praecedens esetet képez a nyáron már megszavazott hasonló hitel, mely szintén nem használtatott fel; csak annak megmutatásáról van szó, hogy Ausztria-Magyarország nem engedhet meg mindent, s elérkezettnek látja az időpontot, hogy Oroszországot ígéretére emlékeztesse.

Felhívás a „Magyar Kisbirtokosok Országos Földhitelegyesülete” létesítése érdekében.

Magyarország közönségéhez!
A kisbirtokos és földművelő néposztály a nemzet zömét, hazánk népességének kétharmadát képezi, földállományának pedig ennél jóval nagyobb kontingensét bírja. E néposztály hitelképessége érdekében tételt mostanig a legkevésbé, holott ez szorúl a legtöbb segítségre; mert gazdasági hátramaradottsága, rozstermő évek és az uszora pusztításai miatt teljes elszegényedésnek indult, sőt ha számára mihamarabb segély nem érkezik, hitelviszonyainak nyomása alatt minden szorgalma, erejének minden megfeszítése daczára végleg elpusztul. A szükséges befektetési s forgalmi tőke, olcsó hitelforrás, az önszegélyre, takarékosagra és öntőkegyűjtésre ösztönző támogatás hiányában ma-holnap ment-

hetlenül összeroskad, s a nemzeti vagyon lelkelten uszorosok, hazafias érzelmekre képtelen idegenek kezébe jut — olyanok kezébe, kiket sem a szülőföld iránti kegyelet, sem a multak hagyományai, sem családi és rokoni összekötetések e hazához nem csatolnak.

Egyesek és testületek, megyék és városok, a sajtó, sőt maga a törvényhozás is egyre hangoztatják a veszélyt és sürgetik a gyors segélyt.

Az állam minden polgárának saját érdekében is közre kell működnie, hogy e tartatlan állapot megjavíttassék.

Le kell tehát tenni azon alapokat, a melyek a kis birtokos-osztály fölségelésére, a nemzettest és főalkotó részének megizmosodására és anyagi jólétének emelésére nélkülözhetlenül szükségesek.

Amint hazánk aldozatkész fia megteremtették a nagy- s középirtokosok számára a „Magyar Földhiteletintézet”-et: épp úgy létre kell most hozni a kisbirtokosok országos földhitelegyesületét.

Már több mint három éve, mióta hazánk fővárosában e czéllal élénk mozgalom indult meg, mely az egész országban visszhangra talált. Visszhangra talált ama terv, mely szerint a kisbirtokosok számára egy országos földhitelet-szervezet alkotandó, melynek központi székhelye az ország szívében — Budapestben — legyen oly hivatással, hogy a magyar kisbirtokos-osztály számára felmondhatlan beruházási tőkét szerezzen, a vidéken pedig mezőgazdasági előleggyűjtéseket szervezzen, azokat segélyezze, támogassa s ellenőrizze, s ezáltal az egész szervezetnek összetartó kapcsa s vezére legyen.

E terv szerint a vidéki mezőgazdasági előleggyűjtések viszont a központnak lesznek megannyi hitelerei, egyébként pedig önállóan fognak működni, s az önszükséglet határain belül tagjaik számára a rövidebb lejáratú kölcsönök, a személyes hitel forrása, úgyszintén a takarékoskosság és öntőkegyűjtés gyűjtőjei lenni.

Az egyesület terve úgy a hazai sajtó és számos, máris csatlakozásra késznek nyilatkozott vidéki pénzintézet, mint a külföld legjelesebb nemzetgazdájának*) és a kormány által e terv megbirálására kiküldött szakbizottságnak helyesléssel találkozott; maga király ő felsége is fejedelmi védszárnyai alá vette az egyesület ügyét, a midőn egyrészt elfogadni méltóztatott azon neki és törvényes utódainak felajánlott jogot, mely szerint a központi egyesület elnökét és alelnökét állásukban mindenkor a magyar koronázott király erősítendő meg, másrészt pedig az egyesület

*) Ugy a tervezés, mint a kiviteli módokozatok életrevalósága mellett nyilatkoztak a következő külföldi szakteintételek: Say Leon, francia pénzügyminiszter; Schäffle Eberhard, volt osztrák kir. miniszter; Schulze-Delitzsch, a németországi népbankok megeremetője; Raiffeisen, a róla elnevezett rajnai kölcsön-pénztár-egyletek és kisbirtokos hitelszövetéség létrehozója; Dr. Wagner Adolf, berlini egyetemi tanár; Dr. Marchéti Gusztáv, a bécsi felsőbb gazdasági tanintézet tanára; Dr. Held Adolf, a bonni egyetem tanára; Nöll és Kappaun-Carlowa elismert német szakteintételek.

TÁRCZA.

IX. Pius életéből.

Az elhunyt pápa megítélésében nagy fogalomzavar uralkodott mindig. Radikálisból lett reactionariussá, atheistából vakbuzgóvá. Ez csak félig áll. Csak politikai tekintetben ment ő változáson keresztül, vallásiban mindig az maradt, aki volt.

Igen politikai tekintetben ő is korának volt gyermeke, a forradalmi szél ringatá bölcsőjét, rajongott, lelkesedett ő is hazája szabadságáért, az egységes Olaszország az ő lelkének is eszményképe volt fiatal korában, ép úgy, mint bármely olasz ifjunak. A helyzet, a melybe később jutott, a forradalom, mely őt is érintte, székét felfordította s őt magát menekülni kényszerítette: megváltoztatta e tekintetben nézetét.

De ami a vallási dolgokat illeti, az öreg pápa nem volt más, mint aki már fiatal korában is volt. 1846. november 9-ikén adta ki első encyklikáját s abban már megtalálni mindazt, amit később dogmává emelt, mint valamely operanyitányban megtalálja az ember a később következő dalmű motívumait: a vallási közöny elleni küzdelmet, a Mária-kultust, sőt még a pápai tévmentesség tanát is.

„Deus — ugymond az idézett okmányban — ips e vivam constituerit auctoritatem, quae

verum legitimumque coelestis suis revelationis sensum doceret, omnesque controversias in rebus fidei et morum infallibili iudicio derimeret. Quae quidem viva et infallibilis in ea tantum viget Ecclesia, quae a Christo Domino supra Petrum, totius Ecclesiae caput, Principem et Pastorem aedificata suos legitimos semper habet Pontifices ab ipso Petro ducentes originem et ejusdem doctrinae, dignitatis, honoris ac potestatis haeredes et vindices.”

Látni való ebből, hogy az infallibilitást IX. Pius már akkor ex cathedra hirdeté s az 1870-iki concilium csak arra való volt, hogy e dogma a püspökök lemondása által is megerősítették.

A csalhatatlanságban vetett hite oly erős gyökeret vert meggyőződésében, hogy annak legcsekélyebb kétségbevonását is úgy tekinté, mint a kezdettől óta fennálló katolikus igazságoktól való elpártolást.

— Mint Abbate Mastai, — mondá egy ízben, — hiszek a csalhatatlanságban, mint pápa érzem is.

Egy alkalommal pedig, mint Guido bibornok vele szemben a tradícióra hivatkozott, így felelt:

— A tradíció én vagyok. Nem kevésbé büszke mondás, mint a XIV. Lajos „l'état c'est moi” szava.

Egyébiránt nem csak a csalhatatlanságba, de minden vallási dologba vetett hite rendíthetetlen volt.

Egy ízben, szakítva minden eddigi hagyománytal, beleegyezését adá, hogy vita tartathassék a katolikus és protestans theologusok között a szent Péter-kérdés felett, mert legkevésbé sem kételkedett benne, hogy az eretnek minden érveit, melyekkel Péternek Rómában tartózkodásáról való tradíciót megtámadják, játszva lehet megczáfolni s az apostol római első püspökségét minden ember előtt oly bizonyossá tenni, mint amily meggyőző erővel az ő lelkében élt.

Mint embert a legszeretreméltóbbnak, kegyesnek nyájának és felette jószívűnek jellemzik,

Az már említve volt felőle lapunkban, hogy fiatalabb korában minden jövedelmét a szegényekre, betegekre, árvákra költötte, úgy hogy sokszor maga is szükségét szenvedett.

Imolai püspök korából sok oly esetet jegyeztek fel róla, amikor minden pénze elfogyott szegények segélyezésére, úgy hogy a később hozzáfolyamodókon segíteni ezüstneműt adta zálogba.

Szelid, csendes, minden keserűségtől és szarkasmustól ment humora csak ritkán hagyta el. Alig mult el egy hét, hogy valamely igen jó bonmotját, vagy szellemes megjegyzését ne

közölték volna a lapok s helyesen mondá valamelyik, hogy ő szentsége mily megfizethetetlen acquisitio lenne, ha beállana munkatársnak valamely — humorisztikus laphoz.

Mint tudjuk, a fiatal Mastai gróf testőr szeretett volna lenni, s be is vették. Gyermek korában azonban egy tóba esett, honnan csak nagy nehezen sikerült kimenteni. Az ijedség és meghűtés következtében lázba esett, melyből az a szomorú baja származott, hogy koronként epileptikus rohamok támadtak meg.

Már rajta volt a pápai testőrök egyenruhája, mikor egy ily roham jött rá az utcán. Ezt hallva Barbieri herceg, a pápai gárda parancsnoka, azonnal kitorúlá a testőrök sorából.

Midőn aztán IX. Pius névvel szent Péter székebe lépet, a többi tisztelő között Barbieri herceg is megjelent, hogy megerősítését parancsnoki állásában kinyerje az új papától.

— Jól van, legyen, — mondá a pápa mosolyogva, — de lássa, parancsnok ur, ha ön engem akkor a testőrök sorából ki nem törül, most már talán testőr-kapitány is lehetnék.

E pápa jól ismerte környezetét, bár ritkán mutatá, hogy gyöngéit is ismeri.

Egyszer valamelyik bizalmas emberére, a ki igen sok könyvet jegyzett fel, mint censor, az „index librorum prohibitorum”-ra

életbeléptetésének előmozdítására magánpénztárból tekintélyes összeggel járult, a minek becsét rendkívül emeli az, hogy eddigelé ez az első eset monarchiánkban, hogy pénz- s hitelintézet közvetlen fedelmi támogatásban részesült; s végül a kormány teljesen magáévé téve tervünket, a „magyar kisbirtokosok országos földhiteles-egyesülete”-nek alapítókéje gyarapítására az országos alaptól 500.000 frtnyi összeget ajánlott meg, és ezenkívül az alábbihozott alapszabály-vázlat függelékében foglalt kiváltságok és kedvezmények megadását, illetőleg a törvényhozástól leendő kieszakozását ígerte meg.

Most már a nemzetől függ csupán, hogy hazánkban is minél előbb létrejöhön ez annyira szükséges, minden nyereszkedési célt kizáró, és következményeiben kiszámíthatlan üdvös intézmény, mely másutt már virágzásnak indult s oly áldásosan működik.

A magyar nemzet mindig fel tudott emelkedni ama magasabb színvonalra, melyről fölismerne a haza közszükségeit, és minden időben akart és tudott, még áldozatok árán is azoknak kielégítéséhez járulni.

Nem önző nyereszkedésről van itt szó, hanem egy hazafias, nagy mentő-eszköz megteremtéséről önkénytelenül tett alapítványok útján.

Az alapítványjegyzés és gyűjtésnek célja minél nagyobb és megfelelőbb mértékben megalkotni az egyesület alapítókéjét, melynek nagysága úgy ezen földhiteles-egyesület, mint minden földhiteles-intézet zálogleveleinek értékre s kelendőségére döntő befolyással bír, s lehetővé teszi, hogy a záloglevelek nagy kelendőségét és magas árfolyamát előidézzék, ezek a kisbirtokos-osztály hitel-igényeinek kielégítésére könnyen s minél nagyobb mennyiségben értékesíthető tőkebeszerző eszközöké vállhassanak, s így maga az egyesület legfontosabb céljának — a létező roppant számú s összeségükben véve óriási hitel-igényeinek kielégítésének — teljesen megfelelhessen.

Az alapítványok kétfélék: egész vagy rész-alapítványok, s előbbiek ismét háromfélék: a) 5000 frtos kamatmentes, b) 5000 frtos kamatozó és c) 500 frtos kamatozó alapítványok. Az alapítványok befizetése vagy egyszerre teljesen történhetik, vagy legalább is egy tizedrészt fizetendő be, a be nem fizetett részre nézve biztosíték nyújtandó; az alapító azonban egynél több tizedrészt is befizethet. Van ezenkívül az alapítványok befizetésének egy másik módja is oly alapítványokra nézve, melyeknek be nem fizetett részei nem biztosítatlan; ilyeneknél a befizetés 5 év alatt 20%-os részletekben történik. — Az alapítók akár egy, akár több 100 frtos rész-alapítványt is tehetnek. Az alapítványok különböző nemű és egymástól eltérő befizetési módját főleg azért tartottuk szükségesnek megállapítani, hogy mindenkinek alkalmat nyujtsunk vagyoni ereje és fizetési képességéhez mérten alapítványt tenni, alapítóul hazánk középbirtokosait is megnyerni és ezáltal nekik a hozzájuk oly közelálló hitelintézmény vezetésére és fejlesztésére — miként a többi tehetősb osztályokból sorakozó alapítóknak is — befolyást engedni.

Az alapítványok befizetésének és biztosításának módjáról, valamint az alapítók jogairól s kötelezettségeiről az ide mellékelte „alapszabály-vázlat” (tervezet) nyújt részletes fölvilágosítást.

Itt csak azt jegyezzük meg, hogy az alapítványok nem kívántatnak ajándékképp: mert az alapító alapítványi összegének készpénzben befizetett része után 5%-os kamatot élvez, befizetett tőkéje tehát (ha annak kamatairól önkénytelen le nem mond,) olcsó kamatra adott kölcsönnek tekinthető, mely aztán idővel, az egyesület

tartalékalapjának növekedéséhez képest visszafizetetik; a be nem fizetett s biztosított rész pedig csupán biztosítékképp van lekötve, mely kötelezettség mérve azonban a tartaléktőke növekedéséhez képest egyre csökken, s végre teljesen megszűnik, mielőtt a tartaléktőke oly összegre növekszik, mely teljesen pótolja az alapítványok be nem fizetett részét, a mint az a hasonló alapon létrehozott „Magyar Földhiteles-egyesület”-nél már megtörtént, hol ugyanis az alapítványi biztosítékok már egészen föl vannak szabaddiva lekötöttségük alól.

A jegyzett alapítványokra való befizetések külön kibocsátandó fizetési felhívás folytán, és semmi esetre sem folyó évi április hó közepe előtt teljesítendő.

Bizalommal fordulunk a nemzethez a kérdéses nagy horderejű nemzeti közintézmény érdekében ama felhívással, hogy a „magyar kisbirtokosok országos földhiteles-egyesülete”-nek létrejöttét minél több alapítványi tételével lehetővé tegye.

Bizalommal fordulunk: ismert hazafiaságú s jótékony lelkületű főpapjaink- s káptalanjainkhoz, birtokos szerzetes rendjeink- s jobb módú lelkészeinkhez; — a magyar klerus sohasem maradt hátra, midőn a haza veszélyben volt... Ma is veszélyben van a haza földje; válságos körülmények közé jutott a nemzet zöme: kérdésessé van téve annak fennmaradása!

Főurainkhoz s hazánk minden nagybirtokosához, kik mindenkor megértették a kor intő szavát s a nép jólétét, a haza felvirágztatása érdekében önkénynt s készségesen meghozták áldozataikat;

a megyei és városi főispánokhoz, kik áthatva az általunk létesített kívánt országos földhiteles-egyesület szükségességétől és leendő nagy hasznosságától, közönségük legértelmesebb s legügybuzgóbb tagjai útján az alapítványgyűjtést könnyen előmozdíthatják és sikeressé tehetik, úgy nemkülönbön ajánlatukkal a mezőgazdasági előlegegyletek alakítását területükön hathatósan elősegíthetik;

különösen a nemzet országgyűlési képviselőihez ama kérelemmel, hogy hivatásukhoz, tehetségük- s összeköttetésekhez képest a mozgalom élére állva, az úgy természetének és horderejének minél terjedtebb ismertetése mellett, kerületeikben alapítványokat gyűjteni, s a vidéki mezőgazdasági előlegegyletek megalkotásában tevékeny részt venni szíveskedjenek;

köztörvényhatóságainkhoz városaink, mint szintén az ország valamennyi községének képviselőihez: hogy segítsék alapítványaink által mielőbb létrehozni ama központot, mely pénzbeli erejét mindennekelőt arra fogja fordítani, hogy az ő lakosai javára hova hamarabb létrejöhessen az öntőkegyűjtés és takarékos gyűjtőpontjai — a mezőgazdasági előlegegyletek nagy s szilárd alapú hitelintézetekhez s társulatainkhoz, mint a melyek nagy hazafias célok támogatásánál sem hiányozni, sem utolsó lenni nem szoktak;

a kereskedelmi világhoz, gyárosainkhoz, iparosaink tehetősbjéhez: mozdítsák elő ők is e mozgalom sikerét, hiszen kiválólag földmíveléssel foglalkozó nemzetünknek úgy az ipar, mint a kereskedelem érdekében nemcsak elválaszthatatlan földmívelési érdekeinktől, hanem egyenesen annak sikereiből táplálkoznak; végre

bizalommal fordulunk a magyar haza összes tőkepénzeseihez, tehetősb polgáraihoz s általában a nemzet minden tagjához: mozdítsa elő a sürgős, hazafias kezdeményezést tehetsége arányában mindenki!

A kinek sok adatott, adjon sokat, — s a kinek kevés adatott, áldozzék a kevésből is.

Budapest, 1878. évi február havában.

Hazafiai tisztelettel

A „Magyar Kisbirtokosok Országos Földhiteles-egyesületé”-t létesítő bizottság.

Az új pápa.

Meg van az új pápa: Pecci bibornok, volt camerlengo, a ki mint pápa XIII. Leo nevet vett föl.

Az új pápa 1810. márczius 2-án született Carpinetóban s így a jövő hó 2-án lesz 68 éves.

A conclave szerdán ejtette meg az eredményes szavazást, mely után a választás eredménye csakhamar ünnepélyesen kihirdetett. Egy a választás napján kelt római sürgöny erről a következőket tudatja:

A Vatikán nagy erkélyén 1 1/2 órakor megnyitották; az egyik diakonus-bibornok kihirdette, hogy a pápaválasztás megtörtént. A pápa 4 1/2 órakor jelent meg az erkélyen, a nagy embertömeg zajos tetszéssel fogadta őt és kiáltotta: éljen a pápa! A pápa a bibornoki collegium kíséretében intonálta a Benedicte-t és áldást osztott az óriási embertömegnek. A templomok valamennyi harangja hirdette a pápa megválasztását. A választást általános kedvezően fogadták, mert Pecci a mérsékelt bibornokok jelöltje.

Az egész egyházmegyében jövő vasárnap, azaz: márczius 3-án tartanak a hálaistentiszteletet.

Itt helyben jövő vasárnapon délelőtti 10 órakor leend a „Te Deum.” A polgári és katonai hatóságok meghívottak.

Es felzeng a hívek buzgó fohásza: „Tartsd meg Isten szent atyánkat!”

Néhány szó egy a polgárosított végvidéken lábra kapott jogszerelemről.

Kinek csak némi tudomása van a polgárosított végvidék azelőtti és jelenlegi jogviszonyairól, az tekintettel az utolsó nyolcz év alatt végbement különféle változásokon alig fog csodálkozni, ha észreveszi, az ottani közigazgatásban néha mily egymástól elütő jognézetek felmerülnek, és mily gyakran ott a felsőbb hatóságok közbenjárása igénybe vendök. Épen jelenleg is egy oly hivatalos nézeteltérés tartja izgatottságban az ottani lakosságot, t. i. a kérdés, vajjon az italmérés a szabad vagy engedélyezett iparágak közé sorolandó-e.

Az 1872-ik évi ipartörvény szövege, mely az összes magyar tartományokban érvényes, ugyan e tekintetben minden kétséget kizár, mert ezen törvény 105. §-ban mindazon jogok és iparágak elő soroltatnak, melyek a szabad iparjogok sorából kizáratlanak. Magyarországon úgy mint a mellékeltartományokban, horvát-szlávonországon és az ottani katonai örvidéken mindenütt azt találhatni, miszerint az italmérés regáljognak tekintetik, és azért a szabadon gyakorlandó iparjogok közül kivételik.

A magyar örvidéken a katonai intézet felosztásig is mindig azon jogelv becsben volt, hogy a vendégfogadók, a gyógyszerészi és más efféle iparágak az engedelemmel gyakorolható (concessionális) iparágak közé tartoznak, s csak is rendkívüli esetekben valamint különös feltételek mellett a felsőbb katonai hatóságok által egyes személyeknek vagy családoknak megengedtetett. Az italmérés, a magas királyi kincstár elvitáztatlan királyi joga (Regalrecht) az 1871. évi mint a katonai alapok jövedelmi forrása mindig az egyes örvidéki helységekből bére adatott, és a felsőbb katonai hatóságok különös szult fektettek arra, miszerint minden helységben a helyi

viszonyokhoz képest szükséges vendégfogadók semmi szín alatt ne szaporítsanak (a bán-sági örvidéki ezred kerületek 1862. évi hasonlóbéradási szabályrendelet 55. §-a). A jobb jövedelmezés, a csendőri és erkölcsi felvigyázat biztosítását vévén kiinduló alapul.

A katonai örvidéki intézet felosztása alkalmával a Felsője a király az 1871. évi június 8-án kelt törvény 8. §-a értelmében a magyar örvidékekben az italmérési jogból származó jövedelmi forrásokat a községi ügyek biztosítása céljából a községeknek oly föltétel alatt önálló kezelésre átadott, miszerint azért a magas kincstárnak évenként bizonyos átalányt, t. i. a tiszvi jövedelmi állagnak felét fizetni kötelesek.

Ki kételkedhet most, hogy a Felsője a király által az örvidéki községeknek átadott italmérési jog egy királyi javadalom (Regalrecht), és e szerint a szabadon gyakorolható iparok közzé nem sorolható? És még is néhány örvidéki községekben, különösen a volt perlaszi szolgabírói kerületben ezek fölött hevesen perelnek.

A szolgabíroság tudni illik utóbbi időben az itt felemlített jogvérvékről mit sem akara tudni, az italmérési jogot mint szabadon gyakorolható ágat tekintve, azt mindenkinél ki elnyerése iránt hozzá folyamodott, a községek megkérdése nélkül megengedé, a Felsője által célzott jobb jövedelmi forrásokat, a községeknek önálló kezelési jogát, valamint rendőri és erkölcsi rendszabályokat figyelmen kívül hagyván.

Torontál- és Bács-Bodroghmegyék érellyes alispánjai ez irányban már több, a perlaszi és titeli szolgabírói kerületek egyes községére nézve mérvadó és fontos rendeletek kibocsátottak, melyek a szolgabíráknak az említett törvénybe ütköző intézkedéseket megszüntették, a kiadott iparendelvényeket megsemmisítették, s az ezek alapján gyakorolt italmérést betiltották. Reményleni is lehet, miszerint Torontálmegye tettes közigazgatási bizottsága, a szomszédos Bács-Bodroghmegye közönségének hasonló eljárást követvén, Torontálmegye tettes alispáni hivatala részéről követett jogutórl nem eltérni, sem védelmére bizott örvidéki községek törvényeken alapuló jogaitól meg nem fosztandja.

Mily mérvben a jogtalanul megnyitott vendégfogadók tulságos száma szomszédos örvidéki községek jövedelmeit megsokkentették, Tomasevác és Ernesztváza községek az italmérési jog bérbeadásából eredő jövedelmek összehasonlítása mutatja; hol az utóbbi község, csak fél annyi lélekszám mellett, négyszer annyi jövedelmet huz, mint Tomasevác községe tulságos számu italmérési jogosultjaival. Hogy ez által a magyar királyi kincstár is nagy mérvben károsul, ezt megczafolni teltleg nem lehet.

Az illető szolgabírák önkényes intézkedései sem törvényenl sem pedig a határörvidéki közigazgatás szokásával nem igazolható. Csak a még fennálló horvát és szlavan határörvidéki közigazgatás iránt kell figyelemmel járn, hol bizonyosan szabad italmérési jogokat nem találhatni, hanem legfőlebb az ugynevezett real-jogokat, melyek azonban az 1872. évi ipartörvény 6. §-a életbeléptetése óta sem ott, sem minálunk továbbá nem engedélyezhetők.

A jászberényi gyilkosságról.

Tóth hadnaggyalnomása.

A jászberényi gyilkosságról most érkeztek ide a leghitelesebb hírek. Tóth Ferenczre, a szerencsétlen Szapáry Imre gyilkosára sajtóságon jellemző megvilágítást vett valomása, melyet vizsgáló bírái előtt tett. E valomásból ma több érdekes részlet van előtünk.

Ugy látszik, hogy Tóth Ferencz az iszakosság, melybe különösen az utolsó időben esett, folytonos beteges ingerültségben tartotta, s már-már fixa ideája volt, hogy őt Szapáry Imre gróf üldözi.

valami olyatén czélzást ejtett előtte Patrici bibornok, mintha lankadna buzgalomban s nem lenne többé oly éles szeme felfedezni azt, a mi veszedelmes.

— Oh ne mondja, kérem, — tiltakozék a pápa jó kedvvel, — én jól ismerem őt, az ő szeme mindent észrevesz, s nagyon lelkiismeretesen jár el kötelességében. A multkor is egy vigjátékot bocsátott színpadra. Abban a darabban azt mondja egy ur: „Pinczér, bozzon nekem beafsteakot!” A mi derék censorunk alahuzta a mondat s odajegyzé: „Ha pedig a darab pénteken adatnék elő, „beafsteak” helyett „omelettet” kell mondani.

Midőn pár év előtt a bajor követ, gróf Tauffkirchenei neje kihallgatáson volt nála, nem mulasztá el kifejezni örömét a szentségi friss egészségi állapotja és jó színe felett.

— Az nagyon természetes, grófnő, hiszen csak két hete, hogy a müncheni katólikus legény-egylet tagjává választott.

Humora öregségében sem hagyta el, sőt még arra is élcelt. Csak nem rég olvastuk egy külföldi tudósának adott válaszát, a ki azt mondá, hogy Róma régiségeit jött tanulmányozni.

— Akkor jó helyre jött ön, most mind-

járt elkezdheti rajtam, mert Rómának én is egy olyan régisége vagyok.

Betegségem is megboszultta magát olykor humorával egy-egy szelid élczet mondván rája.

— Ez az én rheumatismusom — mondá még nem rég egy kínos roham alatt — öregségemre még egész asztronomust csinál belőlem. Ugy meggyötör, hogy még fényes délelben is csillagot látok.

A római nők azt hitték felőle, hogy meg tudja verni a szemével, a kire ránéz. A pápa tudta, hogy ez a babona el van terjesztve és sokat élczelt felette bizalmas körben.

Egyszer a Monte-Pincion sétálva, egy campagnai kis leánnyal találkozott, a ki gyümölcsös kosarat vitt a fején. A mint a pápát meglátta, úgy megijedt, hogy leejté kosarát, és sok szép szőlő, barack mind szétmállott.

— Tessék! Ezt is az én gonosz szemem okozta, mondá a szent atya és négy aranyat adott a kis leánynak.

Az audientiák alkalmával, melyeket még betegségében sem tagadott meg, sokszor érte kellemelenség.

Egyszer egy fiatal német (kitől is telt volna ki mástól!) jelentkezett nála kihallgatásra, de midőn le kellett volna tértelnie, hogy a pápa áldását fogadja, a büszke germán állva maradt, mondván, hogy ő protestans s ő nem tértel.

A pápa meghallá a hangosan ejtett szavakat s szeliden mondá:

— Azt hittem, egy aggyastyan áldásában nincsen semmi, a mi egy fiatal embert megálázhatna.

Nem hagyta el a Vatikánt soha, de órákig el tudott ülni annak gyönyörü, nagy kertében, s ilyenkor elszállt tekintete a száz kupolájú Róma felett a Quirinál, melynek ormairól az egyesült Olaszország háromszínű lobogója lengett s lehet, hogy ilyenkor a pápa elbusult, de nem az öreg Mastai Ferretti.

Mert jó hazafi volt, s annak többször adá tanujelét egy-egy elejtett nyilatkozata. A királyra már régen nem haragudott s Fra Vittorionak (Victor testvérnek) nevezte, s midőn meghallá a halálos betegségről szóló hírt, mindent elfeledve a mi történt, így kiáltott fel:

— Ah, csak egészséges volnék! most magam mennék hozzá s ellátnám a halotti szentségekkel.

Oly jellemvonás ez, mely képes egy lelket megdicsőíteni.

A régiebb években kedvtelése volt a Vatikán loggiában sétálgatni s gyakorta elmerülve áldogált Raphael csodás művei előtt. Évekig volt egy kedvencz festője, kit hol másolatok, hol önálló művek készítésével

bizott meg. Órákig elüldögélt így, nézegetve festője munkálkodását. De eleven vérmérsékletén sohasem tudott eléggé uralkodni.

Este a festő egy tanulmányon dolgozott, melyhez maga a pápa adta az eszmét. A vázlat azonban nem tetszelt neki. Előbb szóval corrigált, azután felgerjedve, mutató ujjával bökdöste a nedves vásznat, kiáltva: „Igy ni, így!” s aztán boszusággal vette észre, hogy elrontotta az egészet.

Tudjuk, hogy mennyire szerette Liszt Ferenczet. A híres művész, ki a dicsőség és élvek kelyhét majdnem a fenéig ürítette, miután a talárt magára vette, mint abbé persona gratissima volt a Vatikánban, Pius azeit mindig tárva voltak előtte. A pápa szerette hallgatni művészi játékát, mely sok rossz gondolatot elűzött tőle, mi a jezsuiták fondorkodása támasztott a sokat zaklatott pápában.

Pius mindig, habár csak titokban is, hazafias érzelmű olasz volt. Erre egész hiteles bizonyíték van. 1847. tavaszán az osztrák követ panaszkodott neki, hogy Olaszország egységének jelszava hovatovább elharapódzik, mire Pius így felelt:

„Ezen eszmének messze fekvő eredete van. Mint olasz nem rosszallhatom, mint pápa teljesíteni fogom kötelességemet.”

Az üldözést a legutóbbi őszi gyakorlattól számítja. Ekkor ugyanis az egyik napon Tóth Ferenc betegeskedve vett részt a gyakorlatokban, melyek e napon véletlenül tovább tartottak, minthogy a volt közlekedési ügyi miniszter Szapary Gyula gróf, a szerencsétlen áldozatnak testvére, szintén ép e napon figyelemmel kísérte azokat. — Tiszamenti birtokai mellett folyván a gyakorlatok. — Tóth azt hitte, hogy a volt miniszter tiszteletére farszították ki őket; három tisztársának, a kik mellett lovagoltak, káromkodva e hitét ki is fejezte: „Ézert a vaskalaposért (tájszóval, gonyolva szokták ezt mondani Tiszavidéken a gazdák urakra) be kifarszítottak bennünket.“ A mint hazatértek, Tóth azt vette észre, hogy gróf Szapary Imre idegenkedik tőle, a mit abból magyarázott ki, hogy valamelyik tisztársra bizonyosan közölte vele a „vaskalapos“ kifejezést.

Az idegenkedést csakhamar üldözések láttá. Tiszá-Ígarra ugyanis nőszüli hazament, de már későn érkezett, mert a leány időközben másnak adta kezét; eredménytelenül 4 nap helyett 7 nap múlva visszatérve, Szapary Imre a „Borszem Jankó“-ra figyelmeztette, melyben Mokány Bercezi a többiek közt ezt mondta: „rosz bika az, mely egy tehén miatt elhagyja a csordát.“ Tóth azt hitte, hogy a Mokány Berceziádat gróf Szapary írja ő el-lene. Ezentúl bármí fordult elő a „Borszem Jankó“-ban, mindent magára vonatkoztatott és gróf Szapary írásának, illetőleg üldözésének vett. Midőn Verhovay Gyulát letartóztatták, a „Borszem Jankó“ két képet hozott, e cím alatt: „A meglapult kakas.“ Tóth ezt is magára vette és Szapary Imrénének tulajdonította, noha a rajzon ezen szavak voltak: „Egyet-értés.“

A „Borszem Jankó“ most is, ha vallási közben előhozódott, valósággal felbőszítette. Ekkor ingerülten válaszolt, szemeit forgatta és nagy fáradságba került őt ismét rendes és nyugodt magatartásába visszajuttatni. Így élte magát mindjában az üldözésének gondolatába, noha Szapary ellenkezőleg inkább gyöngéden bánt vele, a hol csak lehetett, a szolgálat rovására elnéző volt iránta. Megható bizonyossága ennek egy levél, melyet épen a gyilkosság előtt való napon Szapary a véle barátságban levő ezredparancsnokhoz intézett, a mikor Tóthot újra meg kellett büntetni. És Tóth az elnézést nemcsak el nem ismeri, hanem vallomásaiban s azóta is csak az üldözéséről beszél.

Ez üldözésnek véget akartam vetni — ugymond — eltökéltem magamban, hogy szolgálatom elhagyom és Tiszá-Ígarra megyek, hogy ott azután magamat, miután testvéremmel beszéltem volt, agyonlőjsem, és hogy apám sírja mellett eltemetve legyek. Hogy pedig gr. Szapary százados urnak tudomásá legyen távozásomról, és hogy tudja meg, miért távozom, f. hó 12-én reggel, miután meghagytam szolgálatom, hogy lovamat felyergeljem, és miután forgonypisztolomat megtöltöttem, mert nem tudhatam, hogy mi történhetik majd az uton, lakásomat elhagyva — ezek Tóth Ferenc szavai — belelétem gróf Szapary százados ur szobájába. Ott, miután az ajtót betettem, „őszintén elmondom, amint volt,“ a százados urnak kijelenttem, hogy én elmegyek, mire a százados ur mondta: „önnek szobafogsága van, nem mehet el;“ de én megjegyzém erre, én mégis elmegyek, „no majd meg-látjuk!“ volt Szapary százados ur válasza, és erre, minthogy a százados ur ingben volt, tölem távozva, zubbonyáért ment, mely nem tudom már biztosan, az asztalon vagy a karszéken volt.

Ekkor Szapary ur a zubbonyát hozzám háttal fordulva magára vette, én ezalatt forgonypisztolomat táskámból kirángozgáltam és mivel abból, hogy a százados ur zubbonyát magára veszi, azt következtettem, hogy ki akar menni és engem esetleg őrzéret által letartóztatni, és mivel ezalatt még a százados ur rosz bánásmódja is eszembe jutott, eltökéltem magamban, hogy előbb a százados urat, azután pedig magamat agyonlövöm. Pisztolyomat csakugyan reá is szegeztem, és amint e pillanatban felem fordult, az első lövésemet megtettem és ezzel egyidejűleg a százados ur, ki arczaal fordulva volt hozzám, kiáltott: „mit akar Tóth?“ mivel az első lövésem keveset szólt, én még egy lövést irányoztam a százados urra, ő még akkor is lábán állva maradt, mire én aztán rögtön a szobából távoztam.

Meglehet, sőt ezt valószínűnek is mondatom, hogy ha a százados ur akkor, midőn a zubbonyáért ment és azt magára vette, — el nem fordult tőlem, úgy a szerencsétlenség nem történik meg, minthogy nekem talán alkalmam sem lett volna a pisztolyt táskámból elővenni“ . . .

A törvényszék ítéletét a jövő héten hirdeti ki, s azt a szerencsétlen gyilkoson Jászberényben hajtják végre.

A vizsgálati eljárás be van fejezve s a kiküldött hadbírák, 21-én este a fővárosba jöttek vissza, hogy a gyilkos vallomásairól szóló jegyzőkönyveket a hadi törvényszéknek bemutassák. Tóth hadnagy a hadbírásg rendelethe folytán vasra verve, guzsban ül, mióta megpróbálta a petróleum-lámpából a petróleumot kiinni. Feltük életét, nehogy öngyilkos legyen.

HETI SZEMLE.

A harcztérről. Nagyon keveset írhatunk e czímen, mivel a hadakozó felek közt, úgy az európai mint az ázsiai harcztéren a béke tárgyalások vannak folyamatban. Az

orosok Konstantinápoly alatt foglalnak állást, s a város megszállása iránti szándékukról semmikép sem akarnak lemondani, épen így a már mult számunkban közölt békefeltételekből melyek európai Törökország biztos bukására vezetnek, semmit sem engedni, hanem igen a török hajóhad felerészben kiszolgáltatását követeli hadi kárpótlás fejében, terület és készpénz mellett. Az állítja épen a legnagyobb akadályokat a béke létrejöhete elé s ez az mi komoly válság csiráit hordja magában; mert elnézheti-e Anglia, hogy Oroszország a béke fejében egyszerre fenyegető tengeri hatalomként jelenjen meg kelet vizein azaz Anglia, melynek kormánya már most — a hadihitel. Harmadszori megszavazása után a nemzet helyeslése, a parlament bizalma által kísérve léphet actióba érdekei védelmére? Oroszország látva az angol készülődéseket, a fenyegetés eszközeit veszi igénybe, hogy a béke minél gyorsabb megkötésre sarkalja a szultánt. Szegény Törökország! Mikor az a béke okmány aláírva lesz, megszüntel hatalom lenni Európában.

Angolország. Az angol diplomaták minden módot felhasználnak hogy megakadályozzák illetőleg visszatartják Törökországot a békefeltételek aláírásától. Angol befolyásból ered, hogy a török kormány nem hajlandó mindent föltétlenül elfogadni, amit az oroszok Drinápolyban a végleges békeszerződésbe bedictálni akarnak. Angolország semmiképen sem egyezhetik oly békébe, mely saját érdekeit veszélyezteti. Hajói készen állnak a tüzelésre, s így valószínűleg mentől előbb megtörténik a conflictus.

Törökország. Fővárosunkban a helyzet igen nyomozó. Miklós nagyherceg tudatta a szultánnal, hogy ha az angol hajóhad vissza nem vonul, az orosz hadsereg bevonul Konstantinápolyba. E hir hallata a szultánt nagyon lesújtották s azonnal összehívta a nagy tanácsot, s miután fölolvasta a helyzetéről szóló expositet így szólt: „Nem én, hanem népem akarta a háborút,“ legyőzetünk, s most látjátok, hova jutottunk? A gyűlés határozat hozatal nélkül oszlott föl. Másnap magához hivatván Sait pasát s így szólt hozzá: „Egy szultán nem lehet az ellenség foglya; elhatároztam tehát távozni Konstantinápolyból, mert más út, mint vagy ez, vagy a halál, nincs.“ A hir gyorsan elterjedt a palotában, s a nők rémületes jalkiáltásban törtek ki. A hir a portára is eljutva, a miniszterek a szultánhoz rohantak s hosszas lebeszélés után a szultán kijelentett, hogy lemond tervéről és Konstantinápolyban marad.

Bolgárország szervezése az oroszok által gyorsan halad. Már a borgár milícia szervezésében is adott ki egy rendeletet a czár, melynek értelmében 70 zászlóalj gyalogság, 12 szakasz lovasság és 8 üteg tüzérség szerveztetik. A sereg a háboru folyamában a törököktől elvett fegyvereket kapja. A vezényszó orosz lesz. A bolgárok Romániából most tömegesen vándorolnak haza. Bolgárország ideiglenes szervezete és kormánya egészen orosz chablon szerint rendeztetik be. Közhivatalokra csak olyan bolgárok bocsátatnak, akik az orosz nyelven jártasak.

Románia és Oroszország közt a conflictus mindinkább élesedik. Károly fejedelem lemondását majdnem bizonyosnak tartják. Viddin várába az oroszok most már be sem eresztik a románokat, sőt már az is hirlik, hogy a román hadsereg két táborba öszpontosittatik. Ajóva és Raguza mellett is lefegyvereztetik. A nemzetőrségi csapatok már utasítást kaptak, hogy ne gyűljenek többé össze gyakorlatokra, mert felfognak különben is osztatni és lefegyvereztetni. Az 1878-ik unjocozás nem fog megtartani. Bukarestben óriási az elkeseredés; érzik hogy teljesen védtelenül az oroszok kegyelmére vannak bízva.

Szerbiában dühös kifakadásokat tesznek Oroszország ellen. A szerbek a béke tárgyalásnál Ó-Szerbiát követelik, s ez okból Milán fejedelem Lesjanin ezredest küldte Drinápolyba. Ebből azonban aligha lesz valami, mivel Ó-Szerbiának a szerb hadsereg által occupált petitióit egy orosz sereg tartja megszállva, melynek előhada már Nisbe érkezett, s így igen valószínű, hogy a szerbek is ép úgy mint a románok mellőzve lesznek a tárgyalásoknál. Belgrádban az elfogatások folyton tartanak, s már mintegy 250 ember ül börtönben a Karagyorgyevics-féle öszzeesküvés gyanuja miatt. Az elégteleneke vezére Csumics aligha fog szabadulni a haláltól. Azon megdöbbszent jelen-

ség kezd mutatkozni, mely Milos idejében annyi rémületet okozot, t. i. egyes köztisztelőit, de a kormánynak és omladinának nem kedves emberek éjnek idején hirtelen eltűnnek és soha sem tudja meg többé senki hova lettek.

Itthon a mozgósításra tétetnek előkészületek, s igen valószínű, hogy a legközelebb összeülő delegatióktól meghatalmazást fog kérni a kormány a hadsereg általános mozgósításához szükséges előkészületekre. Bécsi hírek szerint gr. Andrassy a delegatiókból 50—100 millionyi mozgósítási kölcsönt fog kérni.

HIRHARANG.

*** Elutazás.** Megyénk szeretett főispánja mint Versecz város kormánybiztosa az ügyek további rendezése végett Verseczre utazott, hol mint levelezőnk írja: a lakosok rokonszenvét bírja, s a városban mindenütt köztisztelt tárgya, s több mint bizonyos, hogy a rendet, mely után Verseczen mindenki ép ed rövid idő múlva, tökéletesen helyre fogja állítani.

*** A vám- és kereskedelmi szerződés.** Megyénk képviselői közül a multheti nagy fontosságú kérdésnél: Dániel Pál, Csávósy Béla, Vécsey Tamás, Sváb Károly, Hieronimy Károly, Szabovlyevits Mihály, Bibics Dóme igennel. Dániel Ernő, Balás Frigyes, Ehrling Miklós, Rösör Miklós pedig nem-mel szavaztak. Polit Mihály nem volt jelen.

*** Ujencozás.** Megyénk kerületeiben az unjocozás mindenfelé erősen folyik s néhány kerületben már be is fejeztetett. Hátra van még B.-Kömlös 7-én, Zombolya 14-én, Perjámos 21-én stb. — Némely kerületben a szolgabírák a polgári elnökök, miután lehetetlen, hogy ezt mind személyesen az alispán intézze el, s jelen legyen minden kerületben.

*** Német színészet.** Fürt bécsi színigazgató szintársulatával teli házak előtt tartja előadásait. Ez már a második német szintársulat a ki megrakott zsebbel távozik el városunkból. Ez is azt mutatja, hogy nagyon szeretik a német sőgorokat, míg a magyar szintársulatok alig bírnak itt néhány hétig deficit nélkül existálni. Külömben ezt nem neheztebbé mondjuk, mert kiki cselekedjék saját guszta szerint.

*** Izraelita nőegyleti bál.** E hó 23-án tartotta a helybeli izraelita nőegylet bálját; — az idén városunkban szokatlan részvét mellett. Az egylet választmánya, élen Schwartz Mihály bálelnökkel pompás virágkoszorúval fogadta a tánczterem bejárásnál Weisz Hermanné urnót, a balányát rövid beszédben üdvözölte, kiemelve az egylet körüli érdemeit, 9 órakor már javában folyt a tánc s tartott világos reggelig. Nehéz volna a szép nemnek, mely itt képviselve volt, teljes névsorát adni, oly nagy számmal jelentek volt meg. — Ott láttuk a többi között az ideit bálók egyik legrokonszenvebb alakját: Dániel Valesque urhölgyet, Draganits urnő társaságában; a fiatal leányok közül Weisz Antonia, Fischer, Konrád, Herz, Engelsmann, Eisner, Kohn és Sabarich kisasszonyokat, a Deutsch nővéreket s. a. t. A fiatal asszonyok közül: Freundné, Mangoldné, Szekulitsné, Schwartzné és Farchyne, Weiszné urnőket. A casino termei csinos feldíszítése körüli érdem az ideit bálók egyik fáradhatlan rendezőjét Weisz Izidort illeti meg. A minden tekintetben fényesen sikerült bál financialiter is jól ütött ki: 750 frtot hozván az egylet pénztárába.

*** Tisza áradása.** Az alvidéken annyira rettegett Tisza folyó lassankint kezd áradni. Szegednél 24 óra alatt tetemesen áradt. Szerencse hogy a jég is tegnap előtt megindult, s így egyelőre veszélytől nem tartatunk.

*** Időjárás.** Nehány nap óta valóságos tavasi időnk van. Havunk eltakarodott, kivéve hogy a réti földeken vizet okozott egyéb fájó emléket nem hagyott maga után? (Azt hiszik, hogy ez is elég. Szerk.)

*** Választás.** Hunyár Mihály t. szolgabíró Perjámoson a városi képviselői bizottság tagjává választották.

*** Elfogatás.** Módosról írják: hogy Foeny községében az ottani oláh pap oly lázító beszédeket tartott, hogy elfogatását azonnal a hatóságának el kellett rendelni.

*** Nem rosz.** Egy levelezőnk egy tervet ajánl a telepítvényesekre nézve; ugyan is, azt mondja, hogy jó volna a telepítvényeseket ha a kormány Boszniaiban és Hercegovinában telepítené le. Végén azt mondja, hogy komoly aggodalmat táplál, hogy ez be is talál következni. (De már csak ne legyen semmi sem belőle. Szerk.)

*** Helyreigazítás.** Tevés információ folytán multheti számunkban az irtok volt, hogy az eleméri iskolások kitiltott 32 gyermeket az oskolából azért, mivel a tandíjat nem akarták lefizetni. A dolog nem úgy áll amint azt nekünk elbeszéltek, de a valódi tényállás a következő: Az iskolások elnöke felszólította a hátralebélő iskolás gyermekek szüleit, hogy a tandíjat fizessék le; ezek a felszólításra azzal feleltek, hogy gyermekeiket otthon fogták s nem eresztették az iskolába, s egyuttal panaszt emeltek a tanfelügyelőnél azon czim alatt, hogy gyermekeiket az iskolából kitiltották. Ez a tényállás. Sajnáljuk, hogy mi tevés információt folytán megtámadtuk az iskolásokat.

*** Hányszor ostromolták Konstantinápolyt.** Konstantinápolyt a görögög Anthisáját (viruló leány) és a törökök Ummedünját (a mindenség anyja) a legutóbbi napokig harmincz ostrommal rémítette az ellenség. Ostromolták Krisztus születése előtt: 377. Pausanias, a plateai csata után; 410. Alcibiades, 347. Leo, Fülöp tábornoka. — Krisztus születése után: 197. Septimius Severus császár, 313. Maximus Caesar, 315. nagy Konstantin, 616. a perzsa Chosroes, Heraklius alatt, 626. az előbbinek szövetségese az avarok vezére, 656. Moavia, Ali arab fejedelem tábornoka, 669. Tasid az előbbinek fia, 675. Sofia Ben Anf, Moavia vezére, 719. Mervan khalifa két fia, Anthemias császár alatt, 744. Soliman, Abdul Melek khalifa fia, 764. Paganos a bulgárok királya, V. Konstantin alatt, 786. Harun al Rasid, IV. Leo alatt, 798. Abdul Melek az előbbi vezére, 811. Hrms szláv despota, 820. Tamás szláv vezér, 886. az oroszok Askold és Dir alatt, 814. Simeon a bulgárok királya, 1048. Tornicius lázadó Monomachos Mihály alatt, 1081. Alexius Commonus (nagyépenteke), 1204. a keresztetek (április 12-én), 1261. Palaolog Mihály (Julius 25-én), 1396. Bajazet a ragyogó villám (az első török ostrom), 1402. ugyanaz, 1414, Bajazet fia, Musa, 1422. II. Murad, Mohamed fia, 1453. május 29-én II. Mohamed Konstantinápoly elfoglalója és végre (ugyszólván) 1878. Nikolaj orosz nagyszerceg.

*** Mikor a császárt is bepörlék.** A német irodalom nagy embereire rájár a rud. Nemcsak Bismarck herceg fog a törvény elé állítani becsületsértés miatt, hanem ujabbban Vilmos császárt fogta pörbe egy Reischl nevű uri ember, bizonyos 375,000 márká adóssága miatt, melyet a császár vonakodik megfizetni. A berlini törvényszék nagy zavarban van a fölött, hogy mit csináljon, helyet adjon-e a panasznak, vagy elutasítsa azt.

*** Véralázító muszka barbarizmus.** Oláhországból egy ott tartozkódó hazánkfától muszka postabélyeggel ellátott következő levelet kapta a „Hon“, melynek tartalmát ajánlja a külügyminister figyelmébe: Petrossy, febr. 1-én. Tekintetes szerkesztő úr! Ma érkeztem meg Fratestiről; az idő itten kegyetlen rosz, kocsival nem lehet közlekedni, csakis az unjon készült és rosz karban álló vaspályával. Én Fratestin pár napig tartózkodtam s láttam hogy naponta számtalan török foglyot hoznak. Alig van rajtok valami melegítő öltözet, csak épen hogy testök van befödve, de véleményem szerint jobb volna őket mind agyonlőni, mint Fratestin az éhség által megölni. Láttam Fratestin több mint 5—600 szegény török foglyot egymásra hányva, meghalva mind az éhség által; de ez még nem elég, bementem a török kórházba és magam meggyőződtem azon hihetetlen kegyetlenségekről, a miket a szegény törökökön a muszka-kák elkövetnek. Midőn belétem a kórházba, láttam ott vagy ezer török sebesültet, a kik béletemkor vizes és fagyos fekhelyükről fölkeltek és karukat az ég felé tartva „Alláh“ és „ekmek“ (kenyér) szavakkal hozzám fordultak; én a leirhatlan nyomor láttára nekik vagy 100 frankot adtam; de a muszka ör hozzám fordult és szidalmakkal elhamozott és a pénzt a szegényektől elvette; a szegények kenyeret kértek, de a muszka kórházfelügyelő vette fegyverét s néhányat közülök a puska-tusával agyonütött, míg a többiek ezt látva kénytelenek voltak hallgatni; azután az ör hozzám fordult és pénzt követelt, de én vonakodtam neki adni, mire ő a puskát reám fogta, hogy agyonlő, „mert én is török vagyok,“ tehát kénytelen voltam neki 50 frankot adni. — Itt utonutfélen lehet török foglyokat éhen meghalva vagy megfagyva látni; a kutyák a szegényeket szétlépik; leirhatlan a kegyetlenség. Maradok stb. Várhegyi Ferenc.

*** Victor Emanuel levele.** Rómából írják, hogy ott Chiala kapitányt, Victor Emanuel által hátrahagyott levelek irányában elkövetett indiscretio következtében, szigoru börtönbüntetésre ítélték. A büntetést a királynak egy 1866. július 16-án kelt levele, a melyet Chiala a nyilvánosság elé hozott, vonta maga után. Az 1866. háboru alatt történt. Victor Emanuel Ferraraban volt és Cialdini tábornagy csak azon föltétel mellett akarta az olasz sereg egy része fölött a főparancsnokságot elvállalni, ha a király odahagyja a főhadiszállást és Amadeus herceg helyébe más dandárparancsnok nevezeték ki. A királyt igen felbőszítette Cialdini ezen kívánsága és még az nap este Pettinengo hadügyministernek a következő feleletet diktálta: „Mondja ön meg Cialdini urnak, hogy ő nem akadályozhat meg engem abban, hogy én ne maradjak seregem s gyermekeim körében. Én az ő serege előnyomulására nem fogok befolytani és nyugodtan hagyom reá a főparancsnokságot; azonban mihelyt elérkezik a pillanat, hogy döntő ütközet vivassék, ragaszkodom azon óhajomhoz, hogy a csatában személyesen is részt vegyek, mert így kívánja ezt a sereg becsülete. Olaszország méltósága, a porosz király iránti tisztelet és becsület, ki táborá körében időz, ilyen eljárásra kényszerítenek engem. Mondja ön meg Cialdini urnak, hogy ő nem tarthat igényt az olasz királyságra. Az én jelenlétemre a döntő ütközet után való békealkudozás vagy fegyverszünet alkalmából mulhatlanul szükség van. A mi fiam eltávolítását illeti, e tekintetben engedek, noha ez rosz hatással lesz a katonaságra. Mig Cialdini előre nyomul, én távol maradok, de a csata napján a király nem hiányozhat.“ Így hangzik a még eddig ismeretlen, érdekes irat. — Jó volna ezt a fiatal Abdul Hamid Szultánnak fölolvassni.

* A pápa halála, mint a „M. J.” írja, sok pénzbe került a magyar államnak, olyannyira, hogy hasonló esettől a pénzügyminis-teret legel. A kis lotterián a pápa életkora s életéhez kötött kombinációk folytán kigondolt számok kijöttek, még Lónyay Menyhért is nyert s alig van lotteria, hol tetemes fizetések nem teljesítettek volna.

* Akár vesz, akár nyer, van ütleg mindig. Egy szegény cipész feleségét szenvedélyes lutrijátéka miatt mindig eldöntette, már azért is, mert soha sem nyert; az utolsó huzásba azonban a szegény asszony is meg-ette a pápa halála alkalmával összeköltött szá-mokat, és — ó boldogság — az 5 számból három kihuzott, megvolt a ternó. A szegény örömeiben viszi a nyereményt (48 forintot)

férfjének s ez miután a történetet megtudta, újra eldönteti; az asszony kérdésére, hogy miért úti ismét, hiszen ő most nyert; a férj azt válaszolja: „Már csak azért is, mert ha vesztesz mindég 4—5 hatost raksz a lutriába, most hogy nyertél, csak egy hatost tétél.” A szegény asszonynak azonban nem volt több pénze s így az ütleg most sem került ki.

* Orosz fogságban eddig orosz hi-vatalos kimutatások szerint 120,000 török van, ezek közt 30 pasa. Ardahánál 1000, Niká-polyánál és az Aladzsa-magaslatokon 7000, Karsznál 17000, Gorni-Dubnikban 4000, Telis-ban 3000, Plevnánál 44,000, a Sipka-szoros-ban 32,000 és Belesticznál 3000 török esett orosz fogságba. Az elvett ágyúk száma 1000 körül van.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság” február 24-iki száma következő tartalommal jelent meg: „A pápa temetése” (2 képpel). — „Nem ébredsz föl Polonia?” költemény Hazay Gyulától. — „Pusztai találkozás” elbeszélés Baksay Sándor-tól. — „Apró madarak hagyományával” Hermann Ottóval. — „Dr. Jordan előadásai a Siegfried-mondából”. — „Bakacs Tamás esztergomi bibornok-érsek római utja 1512-ben”. — „XIII. Leo pápa” (arczképpel). — „A pápa-választó testület”. — „Képek Rómából” (2 képpel). — „Török menekülők hajóra szállása” (képpel). — „Angol hajók a Dar-danellákban” (képpel). — Irodalom és művés-zet, stb. rendes rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára

negyedévre 2 frt., a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 frt.

Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadó hi-vatalában (Budapest, egyetemutca 4-dik sz.) megrendelhető a „Képes Néplap” és „Po-litikai Híradó” legolcsóbb betlap a ma-gyar nép számára, melynek előfizetési ára félre csak 1 frt. A „Háboru-Krónika” negyedévre a „Képes Néplap”-pal 1 frt., a „Vasárnapi Ujság”-gal 2 frt. 50 kr., a „Politikai Ujdonságok”-kal 2 frt.

Táborszky és Parsch jó nevű zenekész-kezőkben legújabbán megjelent: „Reissaus Schnell-Polka, Fahrbach Ferencztől. Ára 50 kr.

H I R D E T É S E K.

848. sz. — csöd 1878.

(32—32)

Hirdetmény.

A nagy-beckerek kir. törvényszék részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Veliacha Agoston török-becei lakos ellen saját kérelme folytán a csöd elrendelvé, hitelezőinek összejelölésére, mely alkalomkor a hitelező-választmány és a tömeggondnok megválasztása is eszközendő lesz, f. évi **april 3., 4. 5-ik** napjai határidőül kitűzettek.

Ideiglenes tömeggondnokul Maletits János török-becei termény- s sökereskedő, perügyletül pedig Zacharievits Lázár tör.-becsei ügyvéd neveztetnek ki.

Felszólítanak tehát mindazok, kik a vagyonbukott ellen, bármily jogczím alatt követelést támasztanak, hogy kereseteiket szabályszerűen felszerelve ezen kir. törvény-széknel a fent kitett határidőig annál bizonyosabban jelentsek be, mivel később bejelentett követeléseik tekintetbe vétetni nem fognak.

Kelt Nagy-Beckereken a kir. törvényszéknek 1878. évi január 26-án tartott ülésében.

Várady Mihály, elnök.

Hirdetmény.

A „Torontálmezei takaré- és hitelbank” Nagy-Becs-kereken 1878. évi márczius 3-án délelőtti fél 10 órakor saját gyűléstermében

X-ik rendes közgyűlését

tartandja, mely célra a t. cz. részvényesek személyes, tör-vényes képviselőik vagy részvényes meghatalmazottak általi megjelenésre oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 15. §-a értelmében szavazati jogukkal csak azok élhetnek, kiknek nevére a részvénykönyvben az illető részvények legalább 2 héttel a közgyűlés előtt átíratnak és kik részvényeiket a szelvényivel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az intézettel bevény mellett letették.

Tanácskozási tárgyak:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A zármérleg előterjesztése és a felmentvény megadása.
4. A kimutatott nyereségy hovatartozása iránti intézkedés.
5. Az alapszabályok 12. §-ának megváltoztatása.
6. A felügyelő bizottság és
7. az igazgatóság — bennefogalva a vezérigazgatót — nem-különb az ügyész újjaválasztása.
8. A választmány kiegészítése 6 rendes tag 3 évre, 2 ren-des tag 1 évre és 4 póttagnak választása által.
9. A jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság-választása.

Kelt Nagy-Beckereken, 1878. évi február 14-én.

(31—22)

Az igazgatóság.

„A Torontálmezei takaré- és hitelbank” zármérlege, nyereség- és veszteség-számlája és a felügyelő bizottságnak jelentése a X. rendes közgyűléshez.

Zármérleg.	
Vagyon.	
Pénzkészlet	ft. 17042.51
Leltár, bútorok és felszerelvények	991.74
Értékpapírok 1877. decz. 31-ki árkelet szerint.	21358.85
Azok 1878. január 1-én esedékes szelvényei.	521.17
Értékpapírokra adott előlegek és hátralékos kamatai	14982.75
Fedezett folyó számlai követelések	23021.87
Előre teljesített hivatalnoki-fizetések	620.—
Ingatlanok	6072.99
Ingatlan-kölcsönök és hátralékos kamatai	42480.58
Hitelegyleti-váltótárca és	27549.27
Bankváltótárca és	352128.79
Zálogkölcsönök és	17491.59
Nyomatványok	287.96
Adósok	70326.89
	ft. 594876.96
Teher.	
A részvénytőkére teljesített befizetések	ft. 111899.47
Takarékpénztári-betételek és kamatai	392001.20
Betétilevelek és kamatai	14844.—
Hitelegyleti-biztosítékok és kamatai	55194.41
Fel nem vett részvény-osztalék	1526.50
Az igazgatóság nyereséményrésze, a napibiz-tosok jelenléti-jegyei és a felügyelő-bizott-ság tisztelet díja	2276.55
Az 1873. évben alakított különleges tartá-lékalap még ki nem osztott maradványa	175.—
Hitelegylet	1610.12
1878. évre előre befolyt különféle kamatok	5265.90
Több hitelező	24879.22
Tartaléktőke	21245.69
Nyeresemény	13633.90
	ft. 594876.96

Felelős szerkesztő: Balás Frigyes.

Nyereség- és veszteség-számla.

Tartozik.	
A leltár, leírás általi törlesztéseért	
a) leltár 10%-a	ft. 319.07
b) alakítás 20%-a	243.77
Üzleti-költségek és adóért	2614.99
A hitelegylet részéért	194.38
Hivatalnoki-fizetések, tiszteletdíjak, napi-biz-tosok jelenléti-jegyei és az igazgatóság nyereséményrészeért	8961.84
Különféle kamatokért	24332.32
díjakért	460.71
Tulajdon értékpapírok árkelet-különbözéseért	229.90
Nyereséményt	13633.90
	ft. 50990.02
Követel.	
Különféle díjakért	ft. 1427.03
Nyereségért különféle értékek és ércpénzek adásvevéseivel	133.47
Különféle kamatokért	47110.87
Tulajdon értékpapírok jövedelmeért	1846.37
Nyereséményt nyomtatványok eladásánál	100.22
Házbérért saját házuk után	372.06
	ft. 50990.02

Nagy-Beckerek, 1877. évi december 31-én.

Steinitzer Géza, s. k., főkönyvvizető.

Tichy Robert s. k., pénztárnok.

Az igazgatóság:
Menczer Mihály s. k., vezérigazgató.

Eisenstädter I. L. s. k.,

Weisz Armin s. k.,

Ezen forgalmi kimutatás, zármérleg és nyeresémény- és veszteségszámla a „Torontálmezei takaré- és hitelbank” üzleti könyveivel összehasonlítván és a pénztár ennek megfelelőleg megvizsgáltván, az utóbbi rendben lévőnek, a könyvek pedig helyesen és a törvény szerint vezetetteknek és a jelen zármérleggel és nyereség- s veszteség-számlával mindenben megegyezőknek találtak.

Nagy-Beckerek, 1878. évi február 12-én.

A felügyelő bizottság:
Vécsey István s. k., elnök.

Reiner János s. k.

Schultz András s. k.

Tisztelt közgyűlés!

Alírottak mint a mult 1877. évi april 22-ikén és folytatolag tartott rendes közgyűlés által megválasztott fel-ügyelő bizottság tagjai tisztelettel jelentjük, hogy a „Toron-tálmezei takaré- és hitelbank” fő- és összes kezelési mellékönyveit, iratait, pénztárát, a társulatnak az alapszabályok szerinti ügyvezetését minden ágában a keres-kedelmi törvény 195. és a társulati alapszabályok 41. §§-ai rendelkezéshez képest a lefolyt év folyamában időszakonként a leg részletebben megvizsgálván, nemkülönb az 1877. évi december 31-ikén lezárt, az igazgatóság által elénk terjesztett és általunk is aláírt zármérlegét úgy annak min-den egyes tételeit átvizsgálván, a pénz- és értéktárakban elhelyezett tárgyak valóóság meglétééről az ezekre vonatkozó kimutatások és számadások összehasonlítása után azoknak a könyvekbe részletenként is rendezesen és helyesen történt bevezetéséről meggyőződve mindeneiket rendben találtunk.

A zármérlegben kimutatott — az igazgatóság, felügyelő bizottság és napi biztosok tisztelet-díjainak levonása után fennmaradt — 13633 frt. 90 kényi tiszta nyeresémény fel-osztása tekintetében pedig az igazgatósággal egyetértőleg megállapított következő intézkedésnek határozatilag elfoga-dását ajánljuk:

1. Miután a felügyelő bizottság a társulatot — a zár-mérlegben 18233 frt. 20 krral kitüntetett minden veszteség és függő tételektől — tisztázni óhajja, azon ajánlatát ter-jeszti a közgyűlés elé, miszerint eme veszteség illetve függő tételek törlesztésére irassék le:
 - a) a tiszta nyereséményből ft. 6987.51
 - b) a társulatnak 21245 ft. 69 krt. tevő tartalék tőkéjéből visszapótlás terhe mellett kamatnélküli kölcsönkép átvételek ft. 11245.69
 2. Osztalék gyanánt 1051 részvény után
 3. A még fennmaradt ft. 6306.—
 3. A még fennmaradt ft. 340.39
- bocsátassék az igazgatóság rendelkezése alá közhasznu czélokra és jutalmaztatásokra.
- Végre kérjük a tisztelt közgyűlést, méltóztassék ezen jelentésünket jóváhagyólag tudomásul venni és az igazgatóságnak valamint nekünk is az 1877. évre vonatkozólag a további felelőség alóli fölmentést megadni.

Kelt Nagy-Beckereken, 1878. évi február 12-ikén.

A felügyelő bizottság:
Vécsey István s. k., a felügyelő bizottság elnöke.

Reiner János s. k., bizottsági tag.

Schultz András s. k., bizottsági tag.

(30—22)

Főmunkatárs: Dr. Szentkláray Jenő.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beckereken.

Pályázat.

(27—33)

Méltóságos gróf Csekonics János urnak torontálme-geyi zombolyi uradalmában állandósított egyik orvosi állomás f. é. május 1-ével üresedésbe jövén arra pályázat nyitattik.

Ezen állomás székhelye Német- és Szerb-Czernya község, és évi fizetése: 350 ft. készpénz, 3.40 hektoliter ó bor, 7.40 hektoliter első rendű buza, 14.80 hektoliter másod rendű buza, 7.40 hektoliter árpa, 7.40 hektoliter szemes kukorica, 1 darab hizott sertés, 14 köbmeter lágy fa, 2 darab sertés tartás az uradalmi nyájban, lak-bér készpénzben 100 ft., összesen felül 800 ft. értékben.

A mellett a szabad praxis fenntartása; sőt a 9000 léleken felül számláló s még be nem töltött magyar-, német- és szerb-czernyai három község orvosi állomását (600 ft. évi fizetéssel) is elnyerés esetén viselheti; — azonban az uradalmi orvosi teendők mindég első sorban végzendők.

A pályázat okmányokkal felszerelten f. é. márczius végéig a zombolyai uradalmi igazgatóságnál nyújtandó be, hol a közelebbi feltételek is megteudhatók.

Kelt Zombolyán, 1878. évi január 31-én.

Hekler Antal, urad. felügyelő.

607. sz.

Pályázat.

(33—34)

Zichyfalva községében a szülésznői állomás Binder Amalia szülésznő halála által üresedésbe jövén; ezen állomás újabb betöltése tekintetéből a pályázat kiíratik.

Ezen állomással 120 ft. készpénz fizetés és szabály-rendeletileg megállapított díj van összekötve. A választás f. é. márczius 19-ik napjának délutáni 2 órájára tűzetik ki.

A folyamodni kívánók az 1876. évi XIV. t. cz. ér-telmében felszerelt folyamodványukat a választás előtt három nappal az alírt szolgabíróságnál nyújtás be.

Bánlak, 1878. évi február 25-én.

Milutinovits Sándor, szolgabíró.

779. sz.

Idézés.

(28—33)

Sztojanov Mária, 38 éves, Torontálmegei homolczi illetőségű, ki is 1869. évtől fogva ismeretlen helyen tar-tózkodik, felszólítatik, hogy egy év, hat hét és három nap alatt házközösségébe visszajöjjen, vagy pedig hollétééről e szolgabírói hivatal tudósítsa, ellen esetben a házközössége által szándékolt földeladás engedélyez-tetni fog.

Kelt Páncsován, 1878. évi január 27-én.

Radosavljevics, szolgabíró.

Az 1864-ki állam sorsjegyek

f. é. márczius 1-én

leend

o. é. 200.000 ft. főnyereménynyel.

Ilyen sorsjegyeket és azokról szóló eladási leveleik ajánlja a

Torontálmezei takaré- és hitelbank.

(34—14)

VETŐMAGNAK való tavaszi búza

kapható a

Nagy-beckereki takaré- és előleg-egylet mint részvény-társulatnál.

ta
ki
eg
ké
kü
va
za
ke
he
jar
len
me
va
é
ve
k
h
ve
k
h
ve
k
los
fel
bot
s
h
led
bol
res
vol
osz
md
usz
a
is
hog
ha
lez
a
talá
ke
és
haz
ölté
sein
nem
vesz
kapu
sper
a ha
azor
védj
deke
gróf
Arg
chiab
csaku
tudja
fogva
ahol
régen
a gőz